

PRASME – RADOŠUMS LACONSEIL

PRASME – RADOŠUMS

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

1.MĒRĶIS Šīs tēmas mērķis ir atbalstīt cilvēkus cilvēkresursu jomā, kā arī no plaša uzņēmumu un iestāžu loka, lai viņi apzinātos kreativitātes lielo nozīmi gan personiski, gan profesionāli.

2.UZDEVUMI

- Izprast radošuma jēdzienu kā domāšanas modeli
- Kā mēs pārbaudām radošumu
- Kā būt radošākam

3. SATURS

- šīs tēmas svarīgākie punkti/nodaļas
- Radošums ir domāšanas modelis
- Vai bērni ir radošāki par pieaugušajiem?
- Kā mēs pārbaudām radošumu?
- Kāpēc jums vajadzētu rūpēties par radošumu?
- Kā būt radošākam
- Ja jūs mēģināt stiprināt savu radošuma muskuļus...

Radošums ir domāšanas modelis

Tāpēc mēs zinām, ka radošums ir spēja, kas ļauj cilvēkiem attīstīt jaunas idejas, taču tā joprojām šķiet nedaudz neskaidra un netverama (tāpat kā teikt, ka peldēšana ir spēja nenoslīkt ūdenī — tehniski tā ir patiesība, taču tā nav īpaši noderīga, ja meklē dziļāku izpratni, vai arī vēlaties nenoslīkt). Uzvelciet peldlīdzekļus un nirsim dziļumā.

Visas prasmes rodas mūsu smadzenēs: neatkarīgi no tā, vai tās ir fiziskas (mācīties peldēt brasā) vai garīgās (mācīties atrisināt algebrisko vienādojumu), tas viss ir saistīts ar neironiem jūsu smadzeņu labajā daļā, kas darbojas atkal un atkal līdz tam, ko jūs darāt ir iesakņojies.

Radošums ir prasme pārvarēt tradicionālos domāšanas veidus un nākt klajā ar jaunām idejām. Bet no kurienes nāk šīs jaunās idejas?

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

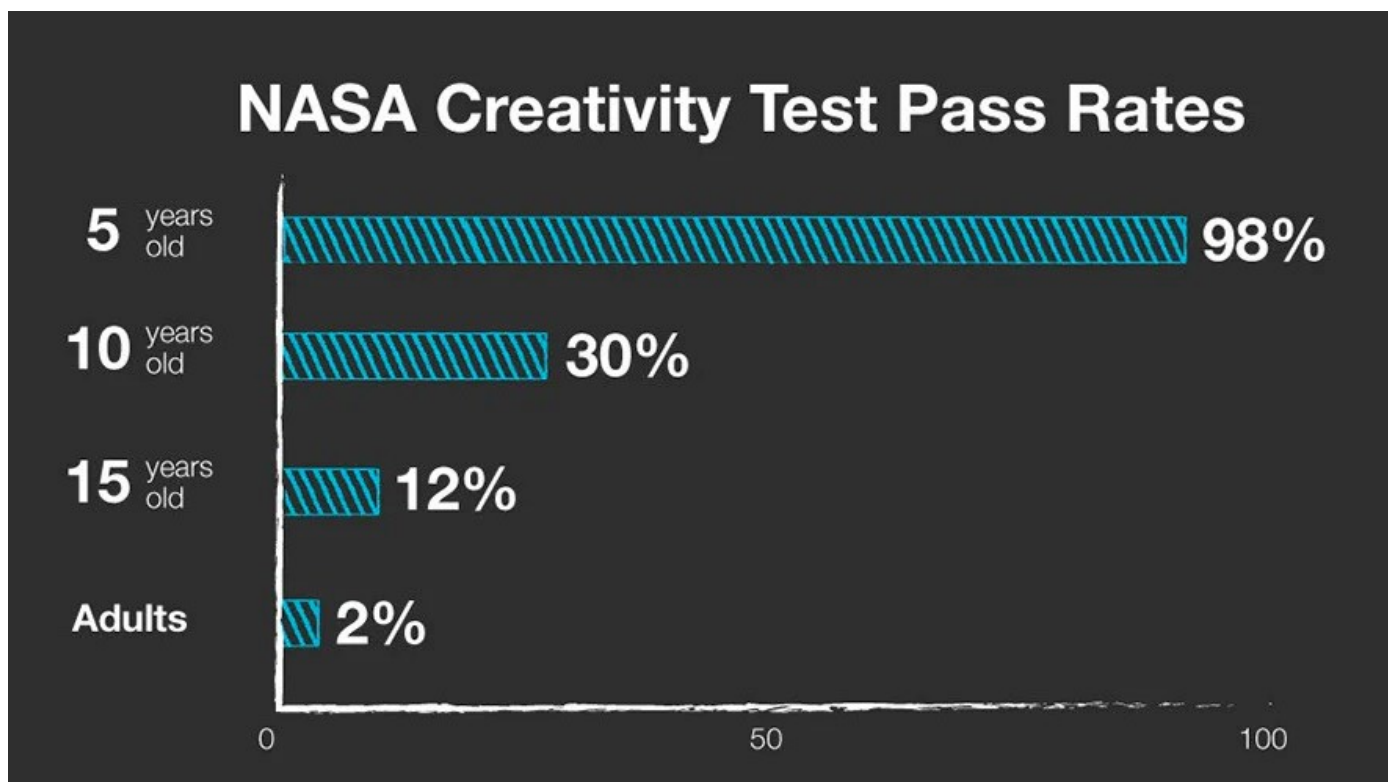
Vai bērni ir radošāki nekā pieaugušie?

Ja veicat Google meklēšanu par radošumu, jūs diezgan ātri nonāksit rakstā, kurā minēts profesora Džordža Lenda veiktais pētījums, kas, šķiet, parāda, ka laika gaitā bērni kļūst mazāk radoši.

Vai bērni ir radošāki nekā pieaugušie?

Būtība: Land sadarbojās ar NASA, lai izstrādātu radošuma testu, kas palīdzētu izvēlēties novatoriskus inženierus un zinātniekus kosmosa programmai. 1968. gadā viņš un kolēģe Beta Džārmēna veica tādu pašu pārbaudi 1600 bērniem un atklāja, ka 98% piecu gadu vecu bērnu acīmredzami bija radoši ģēniji. Un mēs visi novecojot kļūvām arvien mazāk radoši, līdz tikai necīgi 2% no mums, pieaugušajiem, tiek uzskatīti par radošiem ģēnijiem.

Kā mēs pārbaudām radošumu?

Sākotnējie radošuma testi, kas izstrādāti 1960. gados, ir atšķirīgās domāšanas testi. Dažiem to piemēriem ir alternatīvi lietojumi (tik dažādi veidi, kā jūs varat iedomāties saspraudi; ideju skaits un oriģinalitāte ietekmē jūsu rezultātu) un nepilnīgi figūru testi, kuros jums tiek dota līnija uz papīra un lūgts pabeigt zīmējumu (retāk sastopama tēma, netieši stāsti, humors un oriģinalitāte nopelna augstu vērtējumu).

Citi pētnieki ir mēģinājuši izmērīt radošumu, izmantojot pašnodarbinātas radošuma anketas un sociālās personības pieejas (kur viņi aplūko citu personības iezīmju sajaukumu un mēģina atrast radošas personas “formulu”). Abām šīm metodēm ir daži raksturīgi aizspriedumi.

Tātad, lai gan atšķirīgās domāšanas testi ir kritizēti, tie pašlaik ir vispieņemamākais radošuma rādītājs. (Lai gan man ļoti interesē, kurp mūs aizved neirozinātne.)

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Kāpēc jums vajadzētu rūpēties par radošumu?

Es ceru, ka neesmu pārāk pārgalvīgs, sakot, ka ikviens vēlas attīstīt jaunas prasmes vai attīstīt savas spējas. (Kurš gan negribētu būt ātrāks skrējējs vai labāks pokera spēlētājs?) Taču mums visiem ir ierobežotas dienas stundas, tāpēc jūs nevarat trenēties, lai visās lietās kļūtu labāks.

Kāpēc radošums ir viena no prasmēm, kuras attīstīšanai vajadzētu veltīt laiku? Ja jums rūp sava karjera, tas, iespējams, ir ieguldījuma vērts. Gan privātpersonas, gan uzņēmumi augstu vērtē tos, kuriem ir radošās īpašības. Saskaņā ar Adobe aptauju cilvēki, kuri sevi atzīst par radošiem, nopelna par 17% vairāk naudas nekā tie, kuri to nedara. Tāpat, aptaujājot 1500 vadītājus, IBM atklāja, ka radošums ir vissvarīgākā īpašība, kas nepieciešama biznesa panākumiem.

Un jā, šo aptauju dati ir balstīti uz viedokļiem vai pašnovērtētiem radošuma līmeņiem, taču pat tad, ja zinātnieki varētu ķengāties, iespējams, ir vērts pievērst uzmanību. Būtībā gan jūsu priekšnieks, gan priekšnieka priekšnieks domā, ka radošums ir svarīgs. Un tas ir loģiski, jo radoša cilvēka definīcija burtiski ir kāds, kurš nāk klajā ar labām idejām un var tās īstenot. Mūsdienu pasaulē tieši tā ir degviela, kas veicina biznesa panākumus. Tātad, ja vēlaties tikt uz priekšu, sāciet šīs idejas izkliegt skaļi.

Kā būt radošākam?

Ja jūs mēģināt stiprināt savu radošuma muskuļus...

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

1 . Izmēģiniet kaut ko ārpus jūsu radošuma komforta zonas

Ja jūs jau esat iesaistījies radošās nodarbēs, bet vēlaties attīstīt savu radošuma muskuļus, izejiet ārpus savas radošuma komforta zonas un izmēģiniet kaut ko pilnīgi jaunu.

Ja esat dizainers, mēģiniet uzrakstīt dzejoli. Ja esat rakstnieks, mēģiniet praktizēt jaunu instrumentu. Lieta tāda, ka ir daudz dažādu veidu, kā būt radošam, un, izmēģinot kaut ko jaunu, tas var palīdzēt jūsu smadzenēm izveidot jaunus savienojumus (sveicināti vēlreiz, izcilības tīklā) un iedvesmot jauna veida radošumu. Tad šis jaunais radošuma veids var palīdzēt jums būt radošākam citās jūsu dzīves jomās (tātad dzejoļa rakstīšana var palīdzēt iedvesmot jaunas idejas jūsu noformējumā vai instrumenta spēlēšana var palīdzēt jums kļūt par labāku rakstnieku).

Ir pierādīts, ka uzdevumu maiņa palielina radošumu — un, pārslēdzoties starp dabiski radošiem uzdevumiem, tas ir vēl lielāks ieguvums.

Kā būt vēl radošākam?

Ja jūs mēģināt stiprināt savu radošuma muskuļus...

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

2. Kļūsti par ideju mašīnu

Runājot par radošumu, ir tikai daži cilvēki, kas labāk pārzina Džeimsa Altučera tēmu. Altučers ir visvairāk pārdotais autors, investors, aplādes vadītājs un radošuma spēkstacija. Un, pēc Altučera teiktā, iemesls, kāpēc viņš ir spējis atrast tik daudzveidīgu radošo panākumu kopumu? Viņa spēj būt "ideju mašīna".

Katru rītu Altučers bez problēmām apsēžas un pieraksta 10 līdz 20 jaunas idejas. Tām nav jābūt labām. Viņām nav jānoved pie lielām biznesa idejām. Vienīgais kritērijs ir, lai tās būtu jaunas un interesantas.

Piespiežot sevi katru dienu pierakstīt jaunas un interesantas idejas, tiek iesaistīti visi trīs jūsu radošuma tīkli – iztēles tīkls (jo jūs domājat par pilnīgi jauniem jēdzieniem), vadītāju uzmanības tīkls (jo jums ir nepieciešams fokuss un uzmanība, lai izstrādātu jaunas idejas) un izcilības tīkls (jo jūs meklējat jaunus savienojumus starp jums jau zināmiem jēdzieniem). Tas palīdz jums attīstīt jaunus, radošas domāšanas veidus un ieraudzīt jaunas sakarības, kuras jūs iepriekš nevarējāt saskatīt.

Katru rītu veltiet laiku, lai strādātu pie savām jaunajām idejām, un, pats galvenais, neuztraucieties par to, vai jūsu idejas ir labas vai nē. Vienkāršā prakse katru dienu apsēsties un radoši domāt, salocīs radošuma muskuļus un palīdzēs jums kļūt par radošu ideju mašīnu.

Trenējies, lai būtu radošāks

Radošums nav tas, kas paredzēts ģēnijiem. Tas ir pieejams ikvienam neatkarīgi no tā, kas jūs esat vai kur atrodaties savā dzīvē — viss, kas jums jā dara, ir vingrināties.

**BOOST
TRAIN & RETAIN**

Tātad, ko jūs gaidāt? Dodieties ārā un sāciet attīstīt savas radošās stiprās puses — mēs nevaram vien sagaidīt, kad redzēsim, kādas jaunas un pārsteidzošas lietas jūs izdomāsit!

Paldies!

Funded by
the European Union

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas izveidei nav uzskatāms par satura apstiprinājumu, kas atspoguļo tikai autoru uzskatus, un Komisija nevar būt atbildīga par jebkādu tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

